

по стъпка градската буржуазия увеличаваше своето политическо значение съ засилване на нейното економическо могъщество. Нейното тържество означаваше освобождение закръпостеното градско и селско население отъ властта на абсолютизма и отъ притъсненията на благородни и духовенството. Дългата борба се свърши въ първо врѣме съ падане на кръпосничеството, а заедно съ него и на феодализма, както и на феодалната държава. Новитѣ економически отношения бѣха освободени, а заедно съ това — новата политическа класа, буржуазията, се видѣ спасена отъ опеката на една друга класа, съ която я дѣлѣха корени економически противорѣчия.

Напротивъ, въ България, по цѣлото протяжение на националната ни история до 1393. година, бѣха създадени всички условия за едно социално притѣснение, както прѣди, така и слѣдъ тая година.

„Възраждането на едно градско съсловие отвори традиционнитѣ пѣтица на цивилизацията, и приготви всички нѣща за възобновяването на политическото общество. Френскиятъ царъ намѣри *municipalement* въ реконституиранитѣ градове това, което граждани-нѣтъ дава на държавата, това, което баронѣтъ не искаше или не можеше да даде — готово поданство, непрѣкъсната поддръжка (субсидия), милиция способна за дисциплина“¹⁾.

Новото политическо общество, създадено въ 12. столѣтие, бѣше буржуазията. Тя измѣни корено поли-

¹⁾ Aug. Thierry, *Essai sur l'histoire de la formation et des progrès du Tiers Etats*, etc. Paris 1871. стр. 39. — *Municipes restaurés, villes de consulat, villes de communes, villes de simple bourgeoisie, bourgs et villages affranchis, une foule de petits États plus ou moins complets, d'asiles ouverts à la vie de travail sous la liberté politique ou la seule liberté civile, tels furent les fondements que posa le douzième siècle pour un ordre de choses qui, se développant jusqu'à nous, est devenu la société moderne* (ibid. p. 38).